

Kazalo

Dr. Marjan Odar

Uvodnik

Editorial

Anja Bajcar Kok

Upravljanje tveganj pri izvajanju IT projektov v javnem sektorju – primer izvedbe projekta e-Notranja revizija

Risk management of IT projects in public sector – the case of an e-internal audit project

John Chesshire

A world of challenges and opportunities: the internal auditor of the future

Svet izzivov in priložnosti: notranji revizor v prihodnosti

Mag. Petra Finžgar, Nuša Anna Pukmajster

Notranje kontrole in ocenjevanje njihove uspešnosti po okviru notranjega kontroliranja COSO

Internal controls and performance evaluation of those according to the COSO internal control framework

Primož Govekar

Varstvo osebnih podatkov v revizijskih postopkih

Protection of personal data in audit procedures

Dražen Rajaković

Adopting Agile Internal Audit Methodology

Concept of materiality from accounting and auditing prospective

Tina Toman Pfajfar

Novosti pri pravilih notranjega revidiranja

New pronouncements in internal auditing

Neca Tešić, Robert Horvat

Pregledna študija vrednot računovodij, revizorjev in študentov računovodstva in revizije

Review study of values of accountants, auditors and accounting and auditing students

Iz prakse za prakso

Revidiranje virtualnih sredstev

Tveganje ključnega kupca

Strokovno izpopolnjevanje

Merjenje kriptovalut po pošteni vrednosti in preiskava letnih računovodskih izkazov pri majhnih kapitalskih družbah

Ravnanje organizacije, kadar ni objavljenega referenčnega tečaja pri Evropski centralni banki in tečaja pri poslovni banki

Dan obračuna, ključen za pripravo zaključnega poročila po 68. členu ZGD-1 pri združitvah in delitvah

Koncept arhitekture ničnega zaupanja

Novosti in obvestila

Novi nazivi

Anja Bajcar Kok

Upravljanje tveganj pri izvajanju IT projektov v javnem sektorju – primer izvedbe projekta e-Notranja revizija

Risk management of IT projects in public sector – the case of an e-internal audit project

POVZETEK • V prispevku je obravnavan primer upravljanja tveganj pri izvajanju IT projektov v javnem sektorju, in sicer pri projektu e-Notranja revizija. Namen projekta eNR je bil zagotoviti enotno podlago za delo vseh izvajalcev notranjega revidiranja proračunskih uporabnikov in omogočiti, da Urad RS za nadzor proračuna pridobi celovite in objektivne informacije o notranjem nadzoru javnih financ. Aplikacija eNR je nameščena na centralno infrastrukturo državnega računalniškega oblaka, kar je poleg sofinanciranja projekta s sredstvi evropske kohezijske politike predstavljalo posebnosti tega IT projekta, ki so vplivale tudi na upravljanje njegovih tveganj

Ključne besede • IT projekt, javni sektor, državni računalniški oblak, ogrodje COBIT, upravljanje tveganj, sredstva evropske kohezijske politike

SUMMARY • The article presents an example of risk management in information technology projects in the public sector, namely in the implementation of the e-Internal Audit project (e-IA). The e-IA project was launched with the aim of providing a uniform basis for the work of all internal auditors of budget users, and enabling the Budget Supervision Office of the Republic of Slovenia to obtain comprehensive and objective information on the internal control of public finances. The particularities of this IT project, which also affected the management of its risks, were the facts that the e-IA application was installed on the central infrastructure of the Slovenian State Cloud and that the project was co-financed by the European cohesion policy funds.

Key words • IT project, public sector, Slovenian State Cloud, COBIT framework, risk management, European cohesion policy funds

John Chesshire

A world of challenges and opportunities: the internal auditor of the future

Svet izzivov in priložnosti: notranji revizor v prihodnosti

POVZETEK • *Internal audit has changed since its early days and is constantly evolving. In this article, we present our thoughts and opinion about the knowledge, skills, experience and characteristics that the internal auditor of the (near) future will need. We use the McKinsey Seven-S model to identify what the internal auditor of the future will be like. We present the knowledge, skills, experience, qualities and characteristics the internal auditor of the future will need to prove successful. Internal auditor's transformation will be evolutionary, rather than revolutionary.*

Ključne besede • *internal audit, internal auditor, characteristics, competence, future, transformation*

SUMMARY • *Notranja revizija se je od svojih prvih dni obstoja spremenila in se stalno spreminja. V tem prispevku je predstavljeno razmišljanje o znanju, spretnostih, izkušnjah in lastnostih, ki jih bo v (bližnji) prihodnosti potreboval notranji revizor. Z McKinseyjevim modelom sedmih S-ov lahko prepoznamo, kakšen naj bi bil notranjih revizor v prihodnosti. Predstavimo tudi znanja, spretnosti, izkušnje, kompetence in lastnosti notranjega revizorja, ki jih bo potreboval, da bo uspešen. Preoblikovanje notranjega revizorja bo bolj evolucijsko, ne revolucijsko.*

Key words • *notranja revizija, notranji revizor, lastnosti, kompetence, prihodnost, preoblikovanje*

Mag. Petra Finžgar, Nuša Anna Pukmajster

Notranje kontrole in ocenjevanje njihove uspešnosti po okviru notranjega kontroliranja COSO

Internal controls and performance evaluation of those according to the COSO internal control framework

POVZETEK • Notranje kontrole kot del vsakega procesa in s tem tudi vsake organizacije zmanjšujejo tveganja do ravni sprejemljivega zagotovila doseganja cilja. Notranje kontrole lahko preprečujejo ali odkrivajo ter vključujejo tako ročne kakor avtomatske aktivnosti. Notranji revizorji s svojo dejavnostjo neodvisnega ocenjevanja in izrekanja priporočil prispevajo k nenehni učinkovitosti in uspešnosti sistema notranjih kontrol ter zagotavljajo, da so vzpostavljene notranje kontrole ustrezne za zmanjšanje tveganj na ustrezno raven. Pogosto uporabljen okvir za ocenjevanje učinkovitosti in uspešnosti notranjega kontroliranja je COSO IC (2013), delovni okvir, ki notranjim revizorjem omogoča konceptualno razmišljanje o obsegu notranjerevizijskega posla.

Ključne besede • tveganje, notranje kontrole, ključne notranje kontrole, notranja revizija, COSO

SUMMARY • As part of any process, and therefore of any organization, internal controls reduce risks to a level of reasonable assurance of achieving the objective. Internal controls can prevent or detect and include both manual and automated activities. Internal auditors contribute to the ongoing effectiveness and efficiency of the system of internal controls through their independent assessment and recommendation activities, and provide assurance that the internal controls in place are adequate to mitigate risks to an appropriate level. The commonly used framework for assessing the effectiveness and efficiency of internal control is the COSO Internal Control – Integrated Framework (2013 Framework). It allows internal auditors to think conceptually about the scope of the internal auditing engagement.

Key words • risk, internal controls, key internal controls, internal audit, COSO

Primož Govekar

Varstvo osebnih podatkov v revizijskih postopkih

Protection of personal data in audit procedures

POVZETEK • V tem članku poskušamo povzeti osnovne vidike varstva osebnih podatkov, predstaviti zahteve evropske in slovenske zakonodaje ter nekatere pasti varstva osebnih podatkov, na katere mora biti revizor pozoren tako z vidika zagotavljanja skladnosti v revizijskih postopkih pri svojem delu kakor tudi z vidika preverjanja in potrjevanja skladnosti strank.

V prvem, nekoliko bolj teoretičnem delu članka so predstavljene osnove obdelave osebnih podatkov z opredelitvami in pravnimi podlagami, ki so najpogosteje nerazumljene pri zagotavljanju skladne obdelave osebnih podatkov. Najprej sta opredeljena in pojasnjena termina osebni podatki in obdelava. Nato pojasnimo načela v zvezi z obdelavo osebnih podatkov in pravne podlage za obdelavo. Sklenemo z evidenco dejavnosti obdelave, odnosi med upravljavci in obdelovalci ter prenosom v tretje države. V drugem delu so pojasnjene praktične implikacije in izzivi, ki jih pogosto zaznamo pri revizijah predvsem informacijskih sistemov. Ključna je razlika med psevdonimizacijo in anonimizacijo na področju brisanja, ki po naših izkušnjah predstavlja največkrat zaznano neskladnost. S pregledom pogodbenih obdelovalcev nato pristopimo še k drugemu področju, ki je po odločitvi Sodišča (EU) leta 2020 v zadevi C-311/18 postalo tvegano predvsem zaradi izvoza osebnih podatkov, to so oblačne storitve.

Ključne besede • GDPR, revizija informacijskih sistemov, varstvo osebnih podatkov, ZVOP

SUMMARY • In this article, we try to summarize the basic aspects of personal data protection. Further, we try to present the requirements of European and Slovenian legislation and some pitfalls of personal data protection to which the auditor must pay attention both from the point of view of ensuring his own compliance in audit procedures, and from the point of view of checking and confirming the compliance of auditees. In the first, somewhat more theoretical part of the article, we first present the basics of personal data processing, which contain those definitions and legal bases that are most often the subject of misunderstanding, when ensuring consistent processing of personal data. First, we define and explain the terms personal data and processing. Then, we explain the principles regarding the processing of personal data and the legal basis for processing. We conclude with records of processing activities, relations between managers and processors, and transfer to third countries. In the second part, we explain the practical

implications and challenges that we often see when auditing information systems. The key difference between pseudonymization and anonymization is in the field of erasure, which in our experience represents the most frequently perceived inconsistency. Through the review of contractual processors, we then approach another area, which after the decision of the Court of Justice (EU) in 2020 in case C-311/18 became risky mainly due to the export of personal data in cloud services.

Key words • *GDPR, audit of information systems, personal data protection, Personal Data Protection Act (ZVOP)*

Dražen Rajaković

Adopting Agile Internal Audit Methodology

Prevzem agilne metodologije notranjega revidiranja

SUMMARY • *Adopting agile internal audit methodologies across various industries and regions addresses emerging significant risks associated with fast and permanent changes in organisations' external environment and internal factors. Agile is a way of approaching work based on iterative development where requirements and solutions evolve through collaboration between self-organizing, cross-functional teams, all focused on delivering the most important business value and continually improving. In our article we present Deloitte's agile internal audit concept. Deloitte's concept consists of the following. Planning phase includes preparation of user stories, grouping user stories in audit backlog, preparation of audit plan/internal audit canvas, and checking if Definition of Ready to start internal audit engagement has been met. Execution phase of agile internal audit engagement is performed through sprints i.e. time-boxed intervals in which specific tasks must be completed. Daily stand-up meetings are organized during the spring execution. The Sprint Review Meeting is organized at the end of Sprint when it is checked if Sprint Definition of Done (DoD) has been met. Sprint ends with preparation of a report or Sprint Point of View (PoV). Internal audit engagement ends with preparation of the final Points of View (PoVs). The agile internal audit concept must conform with the Standards. Recent Deloitte's survey showed the number of internal audit departments that either adopted or are considering adopting agile methodology increased by 3 times in the period 2018–2021. Internal audit departments should consider benefits and costs associated with performing agile internal auditing.*

Key words • *agile, agile concept, internal audit, methodology, International Professional Practices Framework (IPPF)*

POVZETEK • *Prevzem agilnih metodologij notranje revizije v različnih panogah in regijah obravnava nova pomembna tveganja, povezana s hitrimi in stalnimi spremembami v zunanjem okolju in notranjih dejavnih organizacij. Agilen pristop k delu temelji na iterativnem razvoju, pri katerem se zahteve in rešitve razvijajo v sodelovanju med samoorganiziranimi, medfunkcijskimi timi, ki se vsi osredotočajo na zagotavljanje najpomembnejše poslovne vrednosti in nenehno izboljšujejo. V članku predstavljamo Deloitteov koncept agilne notranje revizije, ki je sestavljen iz naslednjega. Faza načrtovanja vključuje pripravo uporabniških zgodb, iskanje uporabniških zgodb v revizijskih zaostankih, pripravo revizijskega načrta (projektne*

platna notranje revizije) in preverjanje, ali je izpolnjena definicija pripravljenosti za začetek notranje revizije. Izvedbena faza agilnega notranjerevizijskega posla poteka po posameznih časovno omejenih intervalih, imenovanih sprinti, v katerih morajo biti opravljene določene naloge. Med izvajanjem posameznega sprinta so organizirana dnevna stand-up srečanja. Sestanek za pregled sprinta je organiziran na koncu posameznega sprinta, ko se preveri, ali je bila opredelitev sprinta izpolnjena. Vsak sprint se konča s pripravo poročila ali stališča o sprintu. Notranjerevizijski posel se zaključi s pripravo končnih stališč. Koncept agilne notranje revizije mora biti skladen s standardi. Nedavna Deloittova raziskava je pokazala, da se je v obdobju 2018–2021 število oddelkov notranje revizije, ki so sprejeli ali razmišljajo o sprejetju agilne metodologije, povečalo za trikrat. Oddelki za notranjo revizijo bi morali proučiti koristi in stroške, povezane z izvajanjem agilne notranje revizije.

Ključne besede • *agilnost, koncept agilnosti, notranja revizija, metodologija, Mednarodni okvir strokovnega ravnanja pri notranjem revidiranju (IPPF)*

Tina Toman Pfajfar

Novosti pri pravilih notranjega revidiranja

New pronouncements in internal auditing

SUMMARY • V članku so predstavljene novosti pri pravilih notranjega revidiranja iz druge ravni Hierarhije pravil notranjega revidiranja in en dokument, ki spada v tretjo raven.

Key words • notranja revizija, pregled novih pravil, Hierarhija pravil notranjega revidiranja, Mednarodni okvir strokovnega ravnanja pri notranjem revidiranju, dodatna navodila, COSO

POVZETEK • The article presents new pronouncements in internal auditing rules from the second level of the Hierarchy of Internal Auditing Rules and one document belonging to the third level.

Ključne besede • internal audit, review on new rules, Hierarchy of Internal Auditing Rules, International Professional Practice Framework (IPPF), supplemental guidance, COSO

Neca Tešić, Robert Horvat

Pregledna študija vrednot računovodij, revizorjev in študentov računovodstva in revizije

Review study of values of accountants, auditors and accounting and auditing students

SUMMARY • V prispevku je predstavljen pregled raziskav o vrednotah računovodij, revizorjev in študentov računovodstva in revizije ter povzete njihove glavne ugotovitve. Posebej izpostavljamo ugotovitve o razlikah med spoloma, glede na starost in delovne izkušnje ter med študenti različnih študijskih smeri. V prispevku ugotovljamo, da sicer obstaja prepoznaven vrednostni profil računovodij, revizorjev in študentov računovodstva in revizije, na katerega pa pomembno vplivajo dejavniki, kot so kultura, spol, starost in drugi. Glavna omejitev našega pregleda je predvsem, da je velika večina obravnavanih študij narejena na vzorcih računovodij, revizorjev in študentov iz ZDA, kar pomeni, da ugotovitev ni primerno posploševati na druga geografska in kulturna okolja.

Key words • vrednote, računovodstvo, revizija, računovodje, revizorji, študenti računovodstva in revizije

POVZETEK • The paper presents the review of studies on the topic of values of accountants, auditors and students of accounting and auditing, and summarizes the key findings. Separately, we present findings about differences between sexes, the impact of age and work experiences, and differences between students with different majors. We found that there is a recognizable »values profile« of accountants, auditors and students of accounting and auditing, but that other factors, such as culture, sex, age, etc., also have a significant impact. The major limitation of our review is that the vast majority of identified studies was made on the samples of accountants, auditors and students from the USA, which means, that it is inappropriate to generalise their findings to other geographical and cultural areas.

Ključne besede • values, accounting, auditing, accountants, auditors, students of accounting and auditing